IMPACT VAN HET COVID-19 VIRUS OP DE HUISARTSENPRAKTIJK

Haio: DE POTTER Florence , KUL
Promotor: SCHOENMAKERS Birgitte , KUL
Praktijkopleider: BOGAERTS Saartje , Dewulf Filip , HAENEBALCKE Karen , VAN MELCKEBEKE Marian

Context: Eind 2019 leidde het SARS-CoV-2 virus tot een wereldwijde pandemie met een enorme impact op alle domeinen van onze maatschappij. Reorganisatie van de eerstelijnszorg was essentieel om de verspreiding van het virus zoveel mogelijk tegen te gaan. Teleconsulten en shiften in triagecentra maakten deel uit van het takenpakket van de huisarts. Niet-urgente en chronische zorg voor de patiënt werd uitgesteld. De impact van de eerste en tweede COVID-19 golf op zowel het management van de huisartsenpraktijk als het welbevinden van de huisarts en zijn patiënt worden in deze studie bevraagd.

Onderzoeksvraag: In een eerste onderzoeksvraag wordt nagegaan wat de gevolgen van de pandemie zijn op het management van de huisartsenpraktijk. In een tweede onderzoeksvraag wordt gekeken hoe de huisarts en de patiënt dit gewijzigde zorgaanbod ervaarden.

Methode: Er werden twee vragenlijsten opgesteld. De ene werd gericht aan patiënten die tijdens de COVID-19 crisis hun huisarts contacteerden, de andere aan Vlaamse en Brusselse huisartsen. De vragenlijsten werden begin 2021 verspreid via sociale media en via e-mail naar vier lokale huisartsenkringen. Ze werden anoniem ingevuld. Met behulp van Qualtrics werden de gegevens verzameld en geanalyseerd.

Resultaten: 264 patiënten en 199 huisartsen vulden de enquête volledig in. Ten gevolge van de COVID-19 crisis bleek het management in de eerstelijnszorg te veranderen: minder huisbezoeken, meer teleconsulten, aanpassing van de agenda en wachtzaal en opzet van triagecentra. 42,2% van de huisartsen spendeerden meer dan twee uur per dag aan administratie. Huisartsen (87%; n=173) ervaarden een meerwaarde van hun huisartsenkring, maar voelden zich weinig gesteund vanuit de overheid. Ze voelden zich verbonden met andere zorgverleners (79,4%), maar 63,3% dacht er ooit aan om tijdens de crisis te stoppen met de job. Patiënten stelden hun zorg uit, uit angst om de arts te storen of om besmet te geraken, maar waren over het algemeen tevreden met de aanpak van hun huisarts (94,3%). Ze voelden zich geholpen (92,8%) en gerustgesteld (88,7%) na een consultatie. Er was meer nood aan psychische hulp (15,9%) en er werd meer medicatie (6,9%), alcohol (12,8%) en tabak (5,7%) geconsumeerd ten gevolge van de COVID-19 crisis.

Conclusie: Consultaties werden voornamelijk door patiënten uitgesteld zonder dat artsen het gevoel hadden veel pathologieën te hebben gemist. Teleconsulten blijken veelbelovend te zijn bij de communicatie tussen de huisarts en zijn patiënt. De COVID-19 crisis benadrukte de flexibiliteit en samenwerkingszin van de huisartsen. Er wordt wel een oproep gedaan naar eenduidige en rechtstreekse communicatie alsook naar meer psychologische steun voor zorgverleners en patiënten in tijden van crisis.